

Η προσφορά του Γέροντος Γεωργίου Καψάνη στην Εκκλησία και την Ορθοδοξία (Σταμάτης Μιχαλακόπουλος)

/ [Πεμπτούσια](#)

Στο Ενοριακό Αρχονταρίκι του Ιερού Ναού Ευαγγελιστρίας Πειραιώς και στο πλαίσιο του προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...», ο Πρωτοπρεσβύτερος Σπυρίδων Τσιμούρης συζήτησε το θέμα «**Η προσφορά του Γέροντος Γεωργίου Καψάνη**», με τον Ιερομόναχο Λουκά Γρηγοριάτη, τη

Προλογίζοντας ο π. Σπυρίδων χαρακτήρισε

τον μακαριστό Γέροντα πρόσωπο αγαπητό και πρόσωπο - σταθμός. Έναν άνθρωπο λεβέντη γεμάτο από αγάπη, θεολογική γνώση, κρυστάλλινη εμμονή στην αλήθεια.

Ακολούθως έλαβε τον λόγο ο π. Λουκάς Γρηγοριάτης. Όπως είπε, ο μακαριστός Γέροντας για πάρα πολλούς ανθρώπους, αποτέλεσε το πρόσωπο εκείνο που τους στήριξε, τους αγάπησε, τους βοήθησε να προχωρήσουν με ασφάλεια στην πνευματική ζωή.

Προσέφερε πρώτα τον εαυτό του στην Εκκλησία κι έτσι μπόρεσε κατόπιν να προσφέρει και το έργο του στην Εκκλησία. Όλη του η ζωή, από την παιδική του

ηλικία, ήταν για την Εκκλησία.

Η ζωή του

Στη συνέχεια ο π. Λουκάς αναφέρθηκε στα βασικά στοιχεία της ζωής του μακαριστού, που δείχνουν και τον τρόπο της προσφοράς του στην Εκκλησία και την Ορθοδοξία.

«Πρόσωπο φωτεινό, καθαρό. Χαίρονταν οι άνθρωποι να είναι κοντά του, να τον ακούσουν, οξυδερκής, φρόνημα ταπεινό, καρδιά

Περιέγραψε στο σημείο αυτό, τις πέντε

βασικές αρετές του Γέροντα. **Πρώτη του αρετή, η αγάπη προς τον Θεό και τον άνθρωπο.** Την προς τον Θεό αγάπη, την έκρυβε επιμελώς. Την αγάπη του προς τους ανθρώπους, δεν μπορούσε να την κρύψει.

Αγαπούσε αληθινά, πνευματικά, χριστοκεντρικά, με καθαρότητα και ανιδιοτέλεια. Αγαπούσε με θυσία του εαυτού του. Οι πολλές του ασθένειες, δεν ήταν μόνο αποτέλεσμα φυσικής φθοράς, αλλά και συνέπειες της αγάπης του.

Η υπομονή του ήταν επίσης καρπός της αγάπης του. Γι' αυτό και στην βαριά ασθένεια του καρκίνου, δεν βαρυγκώμησε.

Δεύτερη αρετή του, ήταν η πίστη του, ως βίωμα εμπιστοσύνης στον Θεό. Ο Γέροντας ήταν απόλυτα αναπαυμένος με το θέλημα του Θεού. Πολύτιμο συνεργό στην άσκηση της πίστεως, είχε την προσευχή. Προσευχόταν αθόρυβα, καρδιακά, αληθινά.

Τρίτη αρετή του, η ταπεινοφροσύνη του. Δεν αυτοσχεδίαζε, δεν ήθελε να προβάλλει κάτι καινούργιο ώστε να δημιουργήσει εντυπώσεις, οπαδούς, σχολή.

Ήθελε μόνο να γίνεται το θέλημα του Θεού.

Όπως είπε χαρακτηριστικά επ' αυτού:

«Ήλθε στο Άγιο Όρος με μικρή συνοδεία. Δεν θέλησε να επιβληθεί στην παλιά αδελφότητα. Την αγκάλιασε, την τίμησε, την στήριξε.

Το πόνεσε το Άγιο Όρος και δόθηκε στο Άγιο Όρος.»

Τέταρτη αρετή του, ήταν η εκκλησιαστικότητα των κινήτρων του. Η συνεισφορά του στο έργο της Εκκλησίας, δεν εξυπηρετούσε αλλότρια συμφέροντα, δεν έκρυβε ιδιοτέλεια ή υστεροβουλία. Τα έδινε όλα για την Εκκλησία.

Και η πέμπτη αρετή του, ήταν η διάκριση, η οποία είχε δύο εκφράσεις. Να ενεργεί με κατά Θεόν ευγένεια και φρόνηση, έτσι ώστε και όταν διαφωνούσε να μην προσβάλλει. Και δεύτερον να διακρίνει αμέσως τα πνεύματα, με αποτέλεσμα να γνωρίζει πότε η παρέμβασή του ήταν αναγκαία και πότε όχι, πότε συνέφερε τη Εκκλησία μια οξεία αντίδραση και πότε έπρεπε να ενεργεί ήπια.

Έτσι, έχοντας αυτές τις βάσεις, διετέλεσε ηγούμενος της Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου του Αγίου Όρους, για 40 χρόνια, από το 1974 έως το 2014.

Η ποιμαντική του

Στη συνέχεια ο π. Λουκάς ανέπτυξε την ποιμαντική διακονία και προσφορά του Γέροντα Γεωργίου.

Από νωρίς λοιπόν, άρχισε την κατηχητική του δραστηριότητα. Συνέλαβε την ιδέα

να συστήσει ένα ίδρυμα νεότητας στο πλαίσιο της Ενορίας Αγίου Αλεξάνδρου Παλαιού Φαλήρου. Σε αυτό θα έβρισκαν πνευματική στήριξη οι νέοι της Ενορίας. Ήταν την δεκαετία του '50 που ίδρυσε το Χριστιανικό Ίδρυμα Νεότητας «Ο Παντοκράτωρ».

Η ποιμαντική των φυλακισμένων, ήταν το αντικείμενο της διδακτορικής του διατριβής. Και οι επισκέψεις στις φυλακές ανηλίκων, το εφαρμοσμένο μάθημά του στους φοιτητές της Θεολογικής Σχολής.

«Όμως τον κέρδισε τελικά η ποιμαντική του λαού του Θεού. Την ακαδημαϊκή θέση αντάλλαξε με το μοναχικό σχήμα και την ιεροσύνη.

Στο κέντρο της ποιμαντικής του, ήταν η ησυχαστική παράδοση της Φιλοκαλίας, του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά και των Κολλυβάδων Πατέρων. Συχνά ο λόγος του ήταν περί μετανοίας και νοεράς προσευχής.

Πολλοί νέοι έγιναν μοναχοί κάτω από την πνευματική του καθοδήγηση.»

Ωριμος στην σωματική και πνευματική ηλικία, προσέφερε την ποιμαντική του και στον γυναικείο μοναχισμό. Μεγάλα κοινόβια και μικρά μοναστηράκια, δέχτηκαν την ποιμαντική του φροντίδα.

Πόθος του Γέροντα ήταν εμείς οι Ορθόδοξοι να καλλιεργήσουμε την αυτοσυνειδησία μας. Ότι δηλαδή, μόνον η Ορθόδοξη Εκκλησία είναι η Μία, Αγία, Καθολική και Αποστολική Εκκλησία.

Στη συνέχεια ο π. Λουκάς έκανε μνεία και της Ιεραποστολικής προσφοράς του Γέροντα, κάνοντας αναφορά και στο πρόσωπο του φλογερού ιεραποστόλου, του μακαριστού π. Κοσμά Γρηγοριάτη.

Η προσφορά του Γέροντα Γεωργίου ήταν να συντονίζει, να εμπυχώνει, να επιβλέπει, να παρηγορεί, να χειρίζεται καταστάσεις που απαιτούσαν διάκριση και πνευματική ωριμότητα.

Να προσφέρει κατάλληλους μοναχούς και δυνάμεις, ώστε το έργο εκεί να αποδώσει καρπούς.

Η αντιμετώπιση των δυσκολιών και των εντάσεων μέσα στην Εκκλησία

Σε ερώτηση του π. Σπυρίδωνα αναφορικά με τον τρόπο με τον οποίο ο Γέροντας αντιμετώπιζε δύσκολες καταστάσεις και εντάσεις εντός της Εκκλησίας, ο π. Λουκάς απάντησε πως στεκόταν απέναντι σε τέτοιες εντάσεις με μερικά σπουδαία χαρακτηριστικά.

Το πρώτο ήταν ο πόνος του. Πονούσε για το θέμα και η αγάπη του ήταν αυτή που έβγαινε απ' την ψυχή του απέναντι στα πρόσωπα που σχετίζονταν με το θέμα.

Ταυτόχρονα όμως προσευχόταν να γίνει το θέλημα του Θεού και ενεργούσε με ταπεινοφροσύνη και διάκριση. Ήταν η καρδιακή καθαρότητα με την οποία αντιμετώπιζε τέτοιες καταστάσεις.

Ο εκκλησιαστικός άνθρωπος και η έννοια της «εκκλησιαστικότητας»

Ο Γέροντας οδηγούσε τα πνευματικά του παιδιά, σε αυτό που είναι το θέλημα του Θεού για τον καθένα. Να γίνουν κατά Χάριν θεοί, τέκνα Θεού.

«Διότι αυτό διαφοροποιεί την Εκκλησία από τα άλλα συστήματα. Ο εκκλησιαστικός άνθρωπος στοχεύει και παιδαγωγεί προς αυτό που θέλει ο Θεός από μας. Να ενωθούμε μαζί του.»

Το χάρισμα της πατρότητας

Σε άλλη ερώτηση σχετικά με το χάρισμα της πατρότητας του Γέροντα, ο π. Λουκάς απάντησε πως ήταν ακένωτη η πατρική του αγάπη. Γι' αυτό και ήταν μεγάλος ο πόνος με τον οποίον υποδεχόταν κάθε άνθρωπο.

Και συμπλήρωσε πως θεωρούσε την υπακοή, το καλύτερο μέσο και τρόπο με τον οποίον ο άνθρωπος μπορεί να φτάσει στην αληθινή ελευθερία.

Η ζωή στην Ενορία

Επόμενο θέμα ήταν η ζωή στη Ενορία, όπως της προσέγγιζε ο Γέροντας Γεώργιος. Η ζωή του Ορθοδόξου λαού, όπως έλεγε, είναι γύρω από την Εκκλησία, γύρω απ' την Αγία Τράπεζα.

Και η Ενορία είναι μια συγκεκριμένη έκφραση της Εκκλησίας «εν τόπω», γύρω απ' το θυσιαστήριο και τον εφημέριό της, ουσιαστικά γύρω από την Θεία Λειτουργία.

Όπως είπε ο π. Λουκάς:

«Η Ενορία είναι μία κοινωνία εν Χριστώ, αυτών οι οποίοι εκκλησιάζονται εκεί. Με κέντρο το Ναό, τη Θεία Λειτουργία και το λατρευτικό έργο της Ενορίας, γίνονται

όλες οι υπόλοιπες δραστηριότητες. Βγαίνουμε απ' την Εκκλησία και συνεχίζουμε να ενεργούμε λειτουργικά, ευχαριστιακά.»

Η θεολογία για τον Γέροντα

Ο Γέροντας Γεώργιος, θέλησε η θεολογία του να είναι εμπειρική και όχι διανοητική. Πως δηλαδή τα δόγματα της Εκκλησίας γίνονται πράξεις και πως οι αποφάσεις των Οικουμενικών Συνόδων, γίνονται τρόποι βιώσεως της καθημερινότητάς μας.

Πίστευε ο Γέροντας, πως ο σωστός τρόπος θεολογίας είναι η ταπεινή υπακοή σε αυτό το οποίο έχουν πει οι Άγιοι Πατέρες, ώστε να είναι έκφραση της εν Αγίω Πνεύματι, εμπειρίας των θεοφόρων Πατέρων.

Η μνήμη του Γέροντα

Τελευταίο ερώτημα του π. Σπυρίδωνα προς τον συνομιλητή του, ήταν το πώς θα θυμάται τον Γέροντα. Ο π. Λουκάς απάντησε σχετικά:

«Ο Γέροντας είναι εκείνος που μας αγάπησε, μας γέννησε πνευματικά, μας στήριξε ως πατέρας, μας άφησε μια ισχυρή πνευματική παρακαταθήκη. Κι εκείνος ο οποίος απ' τον ουρανό, φροντίζει για την σωτηρία μας.»

Μπορείτε να παρακολουθήσετε την συζήτηση για τον π. Γεώργιο Καψάνη [εδώ](#)